

Берекелүү Рамазан айы

{Кыргызча – Kyrgyz – القرغيزية}

Халид ибн Абдулла Ал - Хаммудий

Которгон: Пазылов Кадырбек

Текшерген: Марат Эркулов

رسالة شهر رمضان المبارك

خالد بن عبد الله الحمودي

ترجمة: قادر بك بازولوف

مراجعة: مرات إيرقولوف

Мусулман бир туугандарым, ага-эжелер!

Ассалааму алейкум ва рахматуллахи ва баракаатух!
Берекелүү орозо айы кирип келгенине байланыштуу ыймандууларга пайдалуу насаат жана эскертме болот деген үмүттө ушул китепчени сиздерге жупуну белек катары тартуу кылам. Сиздер аны чын көңүл менен кабыл алып жана өз учурунда мага да насаат, дубаларыңызды жолдойсуз деген үмүттөмүн. Аллах сиздерди Өзү сактап, кадамдарыңыздарды жакшылык жолдо бекем кылсын!

Биринчиден: Аллах Таала орозо айын башка айлардан көптөгөн өзгөчөлүк жана пазилеттер менен айырмалаган.

Алардын кээ бирлери төмөнкүлөр:

- 1) Орозо кармаган адамдын оозунан чыккан жыт Аллахтын алдында мисктин (жыпар жытту атырдын) жытынан да жыттуураак;
- 2) Ооз ачканча аларга периштелер истигфар¹ айтып турушат;
- 3) Аллах Таала күн сайын бейишин кооздоп, анан ага: «Такыбалуу пенделерим түйшүк жана кыйынчылыктардан кутулуп, сага келээрине аз калды», дейт.
- 4) Орозо айында шайтандардын башчылары чынжырланат;
- 5) Бейиш эшиктери ачылып, тозок эшиктери жабылат;
- 6) Бул айда миң айдан артык болгон бир түн бар. Ким анын жакшылыгынан куру калса, анда ал бардык жакшылыктардан куру калыптыр;
- 7) Орозо айынын акыркы түнү орозо кармаган адамдын күнөөлөрү кечирилет.
- 8) Бул айда тозоктон кутулуу бар. Ал Орозо айынын ар түнү болот.

---

¹ Күнөөлөрүн кечирүүсүн Аллахтан сурануу.

Урматтуу бир тууган ага-ини, эже-карындаштар!

Мына ушундай өзгөчөлүк жана артыкчылыктарга ээ болгон бул берекелүү айды кантип тосуп алабыз? Кош көңүл, пайдасыз оюн-күлкү, түндөрдү көңүл ачуучу жайларда өткөрүү менен эмеспи?! Андай болуштан Аллах Өзү сактасын!

Ыймандуу пенде бул айдын баркын билип, чыныгы тооба кылат. Убагын жакшы амалдарды кылуу менен тосуп алып, бул айдагы ибадаттарды эң көркөм абалда аткарууга ийгилик берүүсүн Аллахтан сурайт.

Экинчиден: Орозо айында аткарылуучу парз, сүннөт амалдар:

1- Орозо:

Алланын элчиси (ага Аллахтын салават-саламы болсун) айтты: **«Адам баласынын орозодон башка бардык амалдары өзү үчүн, (кылынган) ар бир жакшылык он эседен жети жүз эсеге чейин (сыйлыгын алат). Аллах Таала айтты: «Ал (орозо) Мен үчүн жана анын сыйлыгын Өзүм беремин, напсинин кызыкчылыгын, тамагын жана суусундугун Мен үчүн таштады». Орозо кармаган адам үчүн эки кубаныч бар: биринчиси ооз ачканда, экинчиси Раббысына жолукканда. Орозо кармаган адамдын оозунан чыккан жыт Аллахтын алдында мисктин жытынан да жыттуураак»** (Бухарий, Муслим).

Алланын элчиси (ага Аллахтын салават-саламы болсун) айтты: **«Кимде-ким ороzonу ыйман келтирип жана (сооп) үмүт кылган абалда кармаса, анын мурдакы күнөөлөрү кечирилет»**

(Бухарий, Муслим).

Мындай сооптор тамак-аштан гана тыйылган бардык эле адамга боло бербейт. Пайгамбар (ага Аллахтын салават-саламы болсун) айтты: **«Ким калп айтып ага амал кылганды жана наадандыкты таштабаса, Аллах анын тамак жана суусундуктарды таштагандыгына муктаж эмес»** (Бухарий).

Пайгамбар (ага Аллахтын салават-саламы болсун) айтты: **«Орозо (тозоктон сактоочу) калкан. Кимиңер орозо кармасаңар, жаман уят сөздөрдү сүйлөбөсүн, фасыктык жана наадандык кылбасын. Эгер аны бирөө урушса же сөксө: «Мен орозомун, мен орозомун» -деп айтсын».** (Абу Давуд).

Орозо кармасаң, кулагың да, көзүң да жана башка мүчөлөрүң да орозо кармасын. Жабир (Аллах андан ыраазы болсун) риваят кылгандай, «орозо кармаган күн менен кармабаган күн бирдей болуп калбаш керек».

2 - Түнкү намаз:

Пайгамбар (ага Аллахтын салават-саламы болсун) айтты: **«Кимде-ким орозонун (түндөрү) ыймандуу болуп жана (сооп) үмүт кылып намазга турса, анын мурдакы күнөөлөрү кечирилет»**

(Бухарий, Муслим).

Эскертүү: Мусулман адам таравих намазын имам менен бирге толук окуса, түнү бою намаз окугандын сообуна жетет. Алланын элчиси (ага Аллахтын салават-саламы болсун) айтты: **«Ким имамы менен бирге намазды (таравихти) бүткөнчө бирге турса, түнү бою намазда тургандын сообу жазылат».** (Ахлу сунан²).

3 - Садака берүү:

«Алланын элчиси (ага Аллахтын салават-саламы болсун) (жакшылык кылууда) адамдардын эң берешени эле. Рамазанда Жебреил (алейхи салаам) менен жолукканда дагы да (мурдагыдан да) берешен болуп кетчү. Жебреил (алейхи салаам) Пайгамбар (ага Аллахтын салават-саламы болсун) менен Рамазандын ар түнү жолугуп, аны менен Куран сабак кылышчу. Алланын элчиси (ага Аллахтын салават-саламы болсун) жакшылык кылуудагы берешендиги жүрүп турган желден да тез эле». (Бухарий, Муслим).

Алланын элчиси (ага Аллахтын салават-саламы болсун) айтты: **«Садаканын эң жакшысы орозодо берилгени»** (Тирмизий).

Садаканын түрлөрү:

а) Тамактандыруу;

Аллах Таала айтты: **«Жана бей-бечараларга, жетимдер менен туткундагыларга, өздөрү сүйүп (жегиси келип) турган тамактан жедирип³ (мындай дешкен): «Биз силерди Аллахтын жүзү (ыраазычылыгы) үчүн тамактандыруудабыз.»**

² Алар: Абу Давуд, Насайй, Тирмизий жана Ибну Мааж.

³ Чыныгы мусулмандар жетимдердин малын баса калып жебейт. Кайра аларга өз жанынан каражат кылып, өзү сүйгөн тамактардан жедирет. Ошондой эле, чыныгы мусулмандар согуш мезгилинде туткундарга катаал мамиле жасабайт.

Биз силерден (бул ишибиз үчүн эч кандай) акы жана алкыш сурабайбыз. Биз Раббыбыздан(жана жүрөктү) сыга турган, оор күндөн (Кыяматтан) коркобуз». Анан Аллах аларды ошол Күндүн жамандыгынан куткарып алар(дын жүздөрүнө) нур жана кубаныч (белгилерин) берди. Жана (дүйнө жашоосунда шайтандын, напсинин азгырыктарына) сабыр кылгандары себептүү аларды бейиш менен, жибек (кийимдер) менен сыйлады⁴» (Инсан:8-12).

Абалкылар орозодо ооз ачаарда, ооз бекитүүдө тамак берүү амалына өтө катуу көңүл бурушкан. Аны анча-мынча ибадаттардан да алдың коюшаар эле. Ачты тойгузуу болсун же момун бир тууганыңды тамактандыруу болсун, айырмасы жок. Анткени бул нерседе кедейлик шарт кылынган эмес.

Алланын элчиси (ага Аллахтын салават-саламы болсун) айтты: **«Кайсы бир момун ач калган момунду тамактандырса, Аллах Таала аны бейиш мөмөлөрүнөн тамактандырат. Ким бир момундун суусунун кандырса, Аллах Таала аны «ар-Рахик ал-Махтум⁵» менен сугарат».** (Тирмизий)

Хасан Басрий жана Абдулла ибн Мубарак сыяктуу кээ бир мурдакы аалымдар өздөрү орозо болушса да орозо кармабоого үзүрлүү (диндеги) бир туугандарын тамактандырышчу, аларды күтүп алып-күзөтүп кызматын кылышчу.

---

⁴ Жибек кийимдерди бул дүйнөдө кийүү мусулман эркектер үчүн арам. Бул текеберленип кетпесин дегендик. Ал эми, ден-соолукка байланыштуу кандайдыр бир себеп менен (маселен, котур сыяктуу жараат чыкканда) жибек кийим кийсе, буга тоскоол жок. Анткени, Исламда «зарылдыктар тыюу салууларды жокко чыгарат» деген эреже бар. Ал эми, акыретте жибек кийим белек катары берилет.

⁵ Бейиштеги суусундук

Абус-Сувор Ал-Адавий айтты: **«Бани Адий уруусунун кишилери мына бул мечитте намаз окушчу, алардын бирөөсү да өзү жалгыз тамактанчу эмес. Чогуу тамактанчу адам болсо жеп, болбосо тамагын мечитке алып келип, адамдар менен бирге жешчү».**

Тамактандыруу себептүү дагы көптөгөн соопторго жетише аласыз. Ашка келген мусулман бир туугандарың менен болгон достук жана жакшы көрүү сезимдери күчөйт, ал амалдар болсо сенин бейишке кирүүңө себеп болот. Алланын элчиси (ага Аллахтын салават-саламы болсун) айтты: **«Ыймандуу болмоюн бейишке кире албайсыңар, бири-бириңерди жакшы көрмөйүн ыймандуу боло албайсыңар»** (Муслим)

Ошондой эле, тамак-аш кайрымдуулугун жасоо себептүү ошол тамак-ашты жеген ыймандуу адамдардын сообуна шериктеш болосуң. Анткени сенин үйүңдөн жеген тамак менен ибадаттарга күч-кубат алган себептүү сен да соопко ээ болосуң.

б) Ооз ачтыруу:

Пайгамбар (ага Аллахтын салават-саламы болсун) айтты: **«Ким орозо кармаган адамдын оозун ачтырса, ал ээ болгончолук соопко ээ болот. Ал эми орозо кармагандын сообунан эч нерсе кемибейт».** (Ахмад, Насайи)

4- Көбүрөөк Куран окууга тырышуу.

Аллах жолундагы досум! Куран окууда ички дүйнөңдүн баарын ага багыттап, ой-жүгүртүү менен окууга аракет кыл. Абалкылар Алла Тааланын Сөзүнөн көп таасирленишчү.

Абу Хурайрадан, айтты: **«Силер (эй, мушриктер) бул Сөздөн (Курандан) таң калып жатасыңарбы?! (Аны укканда жүрөгүңөр эрип) ыйлагандын ордуна күлүп жатасыңарбы?!⁶» аяты түшкөндө «Суффа»дагылар⁷көз жаштары көл болуп ыйлашты. Алардын ыйлаганын угуп, Алланын элчиси (ага Аллахтын салават-саламы болсун) да ыйлады. Ага кошулуп биз да ыйладык. Анан Алланын элчиси (ага Аллахтын салават-саламы болсун) айтты: «Аллахтан коркуп ыйлаган киши тозокко кирбейт».** (Байхакий)

5- Күн чыкканча мечитте отуруу:

«Пайгамбар (ага Аллахтын салават-саламы болсун) багымдат намазын окугандан кийин күн чыкканча намаз окуган жеринде отурчу». (Муслим)

Имам Тирмизий, Анастан (Аллах андан ыраазы болсун) риваят кылган хадисте, Алланын элчиси (ага Аллахтын салават-саламы болсун) айтты: **«Ким багымдат намазын жамаат менен окуп, күн чыкканча Аллахты зикир кылып отурса, андан кийин эки рекет намаз окуса, ага ажы жана умра кылгандын сообу толук, толук, толук кылып берилет»** Пайгамбарыбыз (ага Аллахтын салават-саламы болсун) күн сайын ушундай кылган болсо, башка айлардан өзчөчө болгон орозо айында да бул амалдын кылынып тургандыгында эч шек жок.

---

⁶ Ан-нажм сүрөөсү: 59-60

⁷ Суффа: Пайгамбарыбыздын мечитинин түндүк бөлүгүндө жайгашкан, үстү курма дарагынын бутактары менен жабылган убактылуу жашап туруучу жай. Ал жерде Мекке ж.б. жактардан көчүп келген кедей, жашай турган жерлери жок сахабалар жашап турушкан.

6- Этикафка отуруу⁸ :

«Пайгамбар (ага Аллахтын салават-саламы болсун) (жыл сайын) орозодо он күн этикафка отураар эле. Дүйнөдөн кайткан жылы этикафка жыйырма күн отурган. (Бухарий)

7- Орозо айында умра⁹ кылуу:

Алланын элчиси (ага Аллахтын салават-саламы болсун) айтты: *«Орозодо аткарылган умра(нын сообу) ажыга барабар»* (Бухарий, Муслим)

8- Кадыр түндүн сообуна жетишүүгө тырышуу:

Аллах Таала айтты: *«Албетте, Биз аны (Куранды) Кадыр Түнүндө түшүрдүк. Кадыр түнү эмне экенин (эгер Биз үйрөтпөсөк,) сен кайдан билмек элең? Кадыр түнү миң айдан жакшыраак».* (Кадр сүрөөсү: 1-3)

Алланын элчиси (ага Аллахтын салават-саламы болсун) айтты: *«Кимде-ким Кадыр түнүн ыймандуу болгон абалда, (сооп) үмүт кылып ибадат менен өткөрсө, анын өткөн күнөөлөрү кечирилет».* (Бухарий, Муслим)

Пайгамбар (ага Аллахтын салават-саламы болсун) кадыр түнүн табууга аябай аракет кылчу, сахаабаларын да аны табууга буюраар эле. Рамазандын акыркы он күнү үй-бүлөөсүн ойготуп, ал түндү акыркы он күндүктүн так түндөрүндө издөөгө буйурган.

---

⁸ Бир канча күн дүйнө иштерин таштап, мечитте ибадат менен алек болуу

⁹ Кичи ажылык

Айша (Аллах андан ыраазы болсун) пайгамбардан (ага Аллахтын салават-саламы болсун) сурады:

- **«Эгер кадыр түнү экенин байкап калсам, эмне деп дуа кылайын?»**

- **Айтты: «Оо, Аллахым! Сен Кечиримдүүсүң! Кечиргенди жакшы көрөсүң. Мени(н күнөөлөрүмдү) кечире көр! – деп айткын».**

(Ахмад, Тирмизий)

9- Зикир¹⁰, дуа жана истигфар айтууну көбөйтүү:

Урматтуу! Мусулман бир тууганым.

Орозо айынын түндөрү, күндүздөрү өтө баалуу, кадырлуу убактар.

Аларды, өзгөчө дуа кабыл боло турган убакыттарда көбүрөөк зикир-дуа кылууга шашылыңыз.

Алардын кээ бирлери төмөнүлөр:

а) Ооз ачкан учурда.

Орозо кармаган адамдын ооз ачуу учурунда кылган дуасы кайтарылбайт.

б) Түндүн акыркы үчүнчү бөлүгүндө.

Аллах Таала мындай дейт: **«Суроочу барбы, тилегин берем?! Истигфар айтуучу барбы, күнөөлөрүн кечирем?!»** мына ушул маалда кылынган дуа.

в) Таң мезгилдеринде истигфар айтуу.

Аллах Таала айтты: **«Таң мезгилдеринде (намаз окушуп, Раббысынан) кечирим сурашкан».**

(Зарият: 18)

---

¹⁰ Аллахты эскерүү

г) Жума күнү дуа кабыл боло турган убакытты табууга аракет кылуу.

Көпчүлүк аалымдар асырдын акыркы убагы деп айтышкан.

10- Сактануусу зарыл болгон кээ бир тескери көрүнүштөр:

- 1) Түндү күндүзгө, күндүздү болсо түнгө айландырып алуу;
- 2) Кээ бир намаздардан уктап-каза кылуу;
- 3) Тамак-ашты ашыкча ысырап кылуу;
- 4) Машина айдап баратканда ачкалыктан көп ачуулануу;
- 5) Убакытты пайдасыз өткөрүү;
- 6) Саарлыкты эрте жеп, багымдат намазына турбай уктап калуу;
- 7) Ооз ачарга аз калганда машинаны өтө катуу ылдамдыкта айдоо;
- 8) Таравих намазынын аягына чейин катышпоо;
- 9) Жаштардын көчөлөрдө топтолуп, күнөө иштерге баруусу;
- 10) Жумушта бирге иштегендер менен отуруп гыйбат, чагымчылык сыяктуу күнөө иштер менен убакытты өткөрүү;
- 11) Аялдар көп убакыттарын ашканаларда өткөрүүсү.

Урматтуу мусулман ага-ини, эже-карындаштар!

Мүмкүнчүлүктү пайдаланып калууга чакырам деп сөзүм узарып кеткен болсо, кечирим сураймын.

Бирок сөзүмдүн аягында өтө зарыл болгон дагы бир нерсеге көңүлүңүздү бурууну туура көрдүм. Ал эмне экенин билесизби? Ал да болсо, ЫКЛАС! Ибадаттарды ыклас менен аткаруу. Канчалаган орозо кармап, түндөрдү ибадат менен өткөргөн адамдар бар, аларга ач калып-чаңкоо, уктабай-кыйналгандан башка эч кандай сооп жок. Аллах Таала баарыбызды мына ошондой болуп калуудан Өзү сактасын! Ошондуктан да Пайгамбар (ага Аллахтын салават-саламы

болсун) ушул маселеге өзгөчө көңүл бурган эле: **«Кимде-ким ороzonу ыймандуу болгон абалда (сооп) үмүт кылып кармаса, анын өткөн күнөөлөрү кечирилет», «Кимде-ким ороzonун (түндөрүн) ыймандуу болгон абалда (сооп) үмүт кылып намазга турса, анын өткөн күнөөлөрү кечирилет»**

(Бухарий, Муслим)

Алла Таала баарыбызга сөздө да амалда да жашыруун жана ашкере иштерибизде да ыкластуулуукту насип кылсын!

Мукулман бир тууганым! Өмүр чектелүү гана, ошондуктан мүмкүнчүлүктү туура пайдаланып калалы. Өткөн жылы орозо кармап, биз менен таравих намазына катышкан тааныштарыбыз кайда?! Кээ бирлерин өлүм периштеси арабыздан алып кетсе, кээ бирлери орозо кармоого да, түндү ибадат менен өткөрүүгө да чамалары келбей, төшөккө жатып калышты. Бул жылы да орозо кармап, таравих намаздарына катышууга мүмкүнчүлүк берген Алла Таалага шүгүр кылып, акырет азыгын камдап алалы. Азыктардын эң жакшысы – такыбаалык!

Оо, Жараткан! Рамазандын орозосун кармоого жана түнкү намаздарга катышууга Өзүң ийгилик бер!

Ибадаттарыбызды кабыл кылып, тозок отунан сакта! Амин!!!

